

UNDERSVISINGSMATERIALE

TILGODESER FÆLLES MÅL

Engelsk
Udskoling

FORLØB OM BLUES-
TEKSTER:

- Lytning
- Skrivning
- Tekst og medier

Brug før / efter skolekoncert med

MIKE ANDERSEN / JENS KRISTIAN DAM

LMS' aktiviteter er støttet af
STATENS KUNSTFOND

Indhold

- 3** Fælles Mål
- 4** **Til kontaktlæreren**
- 5** Praktiske oplysninger
- 6** Plakat
- 7** **Undervisningsmateriale ENGELSK**
- 8** Sådan bruges materialet (lærer)
- 9** LMS præsenterer....Mike Andersen/Jens Kristian Dam
- 10** The Blues - a short introduction (elev)
- 11** Skriveøvelse: Skriv din egen blues! (elev)
- 12** „Write your own blues lyrics - in 4 easy steps“ (elev)
- 13** Blues pattern 1 - simple form (elev)
- 14** Blues pattern 2 - extended form (elev)

Blues in the garden...oh, yeah!

MUSIKSEMLER

Denne pdf har aktive links til alle relevante musikeksempler (videoklip). De kan alternativt hentes via mediebrowser vha. de tilhørende kortlinks.

Forsidefoto: Peder Fredskilde

Fælles Mål

ENGELSK (7.-9. KLASSE)

KOMPETENCEOMRÅDE

Skriftlig kommunikation
Kultur og samfund

KOMPETENCEMÅL

- Eleven kan forstå og skrive længere, sammenhængende tekster med forskelligt formål på engelsk
- Eleven kan agere selvstændigt i internationale kulturmøder på baggrund af forståelse af kulturelle og samfundsmæssige forhold

Kompetencemål
flerårige læringsmål

Færdigheds- og vidensmål
etårige læringsmål

Læringsmål
for undervisningsforløb

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL

Tekst og medier

Eleven kan producere multimodale teksttyper på engelsk

Eleven har viden om struktur og funktion i multimodale medier

Skrivning

Eleven kan udtrykke sig skriftligt afpasset formål

Eleven har viden om tekstskabeloner

EKSEMPEL PÅ LÆRINGSMÅL

Eleven kan digte på engelsk med afsæt i en konkret skabelon.

BEMÆRK

Ovenstående Fælles Mål er eksemplariske og dækker ikke nødvendigvis hele målgruppen for skolekoncerten. Til gengæld er opgaverne i undervisningsmaterialet enkle at justere i sværhedsgrad og kan tilpasses alle klassetrin i pågældende målgruppe. De udvalgte målpar er med andre ord ikke udtømmende for materialets relevans.

Til kontaktlæreren

MUSIKGRUPPE

Lige siden de var børn, har den fabelagtige bluesguitarist og sanger Mike Andersen og multimusikeren Jens Kristian Dam delt en fælles passion for bluesmusikken. I dag har de to musikere gjort drengedrømmen til karriere, og deres moderne fortolkning af blues-genren har høstet stor anerkendelse på utallige turnéer i hele Norden og resten af Europa. Deres særlige duo set-up skaber en intens og nærværende sound og byder på mange forskellige instrumenter. Jens spiller fx klaver og trommer på samme tid! Repertoiret består af Mike Andersens egne moderne bluessange samt enkelte trad. blues-klassikere.

Ahhh, hør lige, Jens Kristian...publikum synger med på omkvædet!

MUSIKERNE ER

Mike Andersen - sang, guitar

Jens Kristian Dam - klaver, trommer, kor

UNDERVISNINGSMATERIALE

Materialet er rettet mod **engelsk** og indeholder en kort baggrundstekst (på engelsk) om blues samt en skriveøvelse, hvor eleverne skal lave deres egen bluestekst på engelsk. Hertil er vedlagt introduktion, opgavebeskrivelse, tekst-skabeloner og backingtracks.

MUSIKEKSEMPLER

Aktiveres fra pdf'en via link, eller ved kopiering af kortlink-adresse til medie-browser.

Kontaktlæreren bedes videreformidle materialet til de involverede engelsklærere.

Eventuelle spørgsmål besvares gerne ved henvendelse til LMS på 8619 4570.

Vi ønsker rigtig god fornøjelse med koncerten.

Med venlig hilsen

LMS og Mike Andersen/Jens Kristian Dam

HENT FRA WWW.LMS.DK

Undervisningsmaterialet downloades som pdf-fil fra LMS' hjemmeside www.lms.dk

EN GOD KONCERT

Eleverne får den bedste koncertoplevelse, hvis de er forberedt og sidder klar, når koncerten starter. Snak også med dem om, hvad det vil sige at være til koncert.

Som lærer kan man undervejs bidrage positivt ved ikke at tysse, men i stedet sætte sig blandt eleverne og dele oplevelsen med dem.

Praktiske oplysninger

Målgruppe:	Udskoling
Antal elever:	120
Opstillingstid:	45 minutter
Nedtagningstid:	35 minutter
Hjælpere:	5-6 store elever til ind- og udbæring af anlæg
Lokale:	Gymnastiksal eller lukket aula uden gennemgang. (Helst ikke sportshal)
Scene:	Opstilling på gulv eller evt. lav scene (4x6 m).
Mørklægning:	Nej tak
Publikum:	Publikum på stole i halvcirkel omkring scenen.
Strøm:	230 V
Omklædningsrum:	Ja tak
Forplejning:	Vand, kaffe, the m./ mælk. Evt. lidt frugt og brød
Ved ankomst:	Orkestret henvender sig på kontoret for at blive vist til rette, hvis ikke andet er aftalt
Kontakt til orkester:	Skolens kontaktlærer bedes tage kontakt med orkestret i god tid inden koncerten for at sikre, at alle aftaler er på plads. Informér fx om særlige parkerings- og tilkørselsforhold eller andre særlige forhold ved afvikling af koncerten

KONTAKTPERSON

Jens Kristian Dam

Mobil: 2622 1361

E-mail: jens.dam@gmail.com

EVALUERING

Skolernes evaluering af koncerterne og undervisningsmaterialet er vigtig for LMS' videreudvikling af skolekoncertordningen, så derfor opfordrer vi jer til at evaluere efter hver koncert. Det foregår elektronisk via nettet og tager kun få minutter. Evalueringsskemaet findes i skolens koncertplan på www.lms.dk. Brug skolens login for at komme til koncertplanen. Bemærk, at evalueringsskemaet kun kan udfyldes én gang pr. koncert.

I koncertplanen vil I også kunne se musikernes evalueringer af mødet med jeres elever, lige som musikerne vil kunne se jeres.

LMS' aktiviteter er støttet af
STATENS KUNSTFOND

KONCERT

Foto: Bundgaard

MIKE ANDERSEN / JENS KRISTIAN DAM

KLASSER

STED

TIDSPUNKT

Scan og se
video!

www.mikeandersen.com

Undervisningsmateriale ENGELSK

Fælles Mål

ENGELSK (7.-9. KLASSE)

KOMPETENCEOMRÅDE

Skriftlig kommunikation
Kultur og samfund

KOMPETENCEMÅL

- Eleven kan forstå og skrive længere, sammenhængende tekster med forskelligt formål på engelsk
- Eleven kan agere selvstændigt i internationale kultur-møder på baggrund af forståelse af kulturelle og samfundsmæssige forhold

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL

Tekst og medier

Eleven kan producere multimodale teksttyper på engelsk

Eleven har viden om struktur og funktion i multimodale medier

Skrivning

Eleven kan udtrykke sig skriftligt afpasset formål

Eleven har viden om tekstskabeloner

EKSEMPEL PÅ LÆRINGSMÅL

- Eleven kan digte på engelsk med afsæt i en konkret skabelon.

BEMÆRK

Ovenstående Fælles Mål er eksemplariske og dækker ikke nødvendigvis hele målgruppen for skolekoncerten. Til gengæld er opgaverne i undervisningsmaterialet enkle at justere i sværhedsgrad og kan tilpasses alle klassetrin i pågældende målgruppe. De udvalgte målpar er med andre ord ikke udtømmende for materialets relevans.

Sådan bruges materialet

1. OBL. LYN-INTRODUKTION

ENGELSK
(Klasselærer)

PRÆSENTATION AF KONCERTEN, BLUES-DUO'EN OG VIDEOKLIP

Snart kommer den formidable blues-duo Mike Andersen/Jens Kristian Dam og spiller skolekoncert for udskolingen. Som optakt bedes engelsk- eller klasselæreren præsentere gruppen kort (se info s. 9) og vise det tilhørende videoklip med sangen *Half as much*. Desuden kan elevarket *Blues - a short introduction* (se s.10) med fordel udleveres til baggrundslæsning.

1. Præsentationsseddel m. link til videoklip (s. 9)
2. *Blues - a short introduction* (elevark/engelsk) (s. 10)

2. LIDT LÆNGERE FORLØB

ENGELSK

SKRIVEØVELSE: „WRITE YOUR OWN BLUES“!

Koncerten giver anledning til at lade eleverne folde sig ud i en kreativ skriveøvelse, hvor de skal prøve at skrive deres egen blues-tekst på engelsk. Udover *Blues - a short introduction* indeholder materialet derfor en introduktion til blues-teksters opbygning, en opgavebeskrivelse i 4 trin (på engelsk) med to tekstskabeloner i forskellig sværhedsgrad, samt tilhørende backing-tracks, så elevernes færdige tekster kan prøves af.

NB! Som en ekstra gulerod tilbyder Mike og Jens Kristian af fremføre én af elevteksterne til koncerten. Medbring den blot på et stykke papir med tydelig skrift, og så vil de to musikere give den liv fra scenen!

1. Skriveøvelse: Skriv din egen blues (s. 11)
2. „Write your own blues lyrics - in 4 easy steps!“ (s. 12)
3. Blues pattern 1 - simple form (s. 13)
4. Blues pattern 2 - extended form (s. 14)

God fornøjelse!

LMS præsenterer....

LYN-INTRODUKTION

Fortæl klassen lidt om duoen og afspil

MUSIK-VIDEOKLIP (se nederst)

Mike Andersen/Jens Kristian Dam

Danmarks førende bluessanger og -guitarist Mike Andersen præsenterer i selskab med multi-musikeren Jens Kristian Dam en intens og udtryksfuld musikalsk cocktail af egne nyskrevne blues-sange, blandet med gamle klassikere indenfor genren. Undervejs i koncerten vil de to erfarne musikere fortælle om blues'ens inderste væsen og dele ud af deres personlige historier omkring denne inderlige, medrivende og rørende musik.

Musikerne

Undervisningsmateriale

Mike Andersen (sang og guitar) har et særligt musikalsk talent og en fantastisk stemme, der får langt de fleste til at spidse ører. Hans musik er nyskabende men har samtidigt dybe rødder i traditionen, hvilket har medført megen ros, priser og koncerter verden over.

Jens Kristian Dam (klaver/trommer) er musiker fra top til tå. Han har været professionel musiker gennem 20 år og har spillet tusindvis af koncerter over hele verden. I denne duo med Mike, spiller Jens piano og trommesæt på samme tid, hvilket giver hans boogie og stride piano en unik tyngde.

HØR MIKE OG JENS KRISTIAN SPILLE BLUES-SANGEN „HALF AS MUCH“:

Klik [HER](#)

[kortlink.dk/kx8f]

The Blues - a short introduction

In USA at the beginning of the 20th Century the old work songs and hollers that the African American plantation slaves had sung at day in the fields or wailed in the dark at night, gradually found a new expression in the music called: *The Blues*.

The music and lyrics were very simple - only a few chords, short two-lined verses, telling simple, yet painful and very personal stories, that were based on the musicians own experiences. Suddenly music had become very personal. For many of the musicians, singing the blues could be a way to express and release some of the sorrow and grief of their often very hard lives. And their audiences found the same kind of relief, when they listened to these sad songs and thought of the story of their own life. Even if your life was in fact bright and happy, the blues could still touch you by reminding you, that you were lucky to avoid the kind of misery, the blues songs were telling you about.

The word 'Blues' is an abbreviation of the expression 'Blue devils', meaning 'being sad', and the story in most blues songs is often very sad: People are left by their loved ones, they drink too much, they have lost their job etc. In fact, a blues with a happy lyric would be a contradiction in terms!

In many ways the blues is the foundation for most of all future black American popular music: jazz, R&B, rock'n'roll, soul and even hip hop, to name a few. Even though these genres later developed much more sophisticated styles, the essence of it all can be traced back to the raw, personal voice of the early blues.

FAMOUS BLUES MUSICIANS

- Robert Johnson (1911-1938)
- Bessie Smith (1894-1937)
- John Lee Hooker (1917-2001)
- Leadbelly (1889-1949)
- Muddy Waters (1913-1983)
- B.B. King (1925-2015)
- Stevie Ray Vaughan (1954-1990)

ORDLISTE

holler: råbesang

wail: jamre, klage

release: forløsning

grief: sorg

relief: lettelse

contradiction in terms: selvmodsigelse

foundation: grundlag

Skriveøvelse:

SKRIV DIN

EGEN BLUES!

Robert Johnson (1911-1938) er en af de mest berømte bluesmusikere nogensinde - til trods for, at han døde allerede som 27 årig! (Faktisk et oplagt emne for en bluestekst: My life was hell, so I prayed for a bit of Heaven/Big mistake - now I'm dead at twenty-seven!)

HVORFOR EN BLUES?

Lad os først slå fast: Man behøver hverken være sort, alkoholiker eller død som 27 årig ligesom Robert Johnson (billedet) for at skrive en blues! Alle oplever nemlig engang imellem at være ked af noget, at føle sig lidt udenfor, eller bare være i lidt dårligt humør - og så kan det faktisk godt hjælpe at sætte lidt ord på den trykkede stemning.

Når først de triste tanker er blevet formuleret og skrevet ned på papir, er de lidt nemmere at håndtere, og hvis man måske endda giver sig til at synge ordene ud - ja, så kan det være med til løsne op for situationen, så man bagefter føler sig lettet og klar til at gå videre med dagen og livet.

Så læs videre, og lær, hvordan du kan skrive din helt egen bluestekst:

ENKEL TEKSTSKABELON

OK, nu kan det jo godt være, at du rent faktisk føler dig glad og optimistisk og slet ikke i blues-hjørnet rent humørmæssigt. Så prøv at tænke på engang, hvor du *var* ked af noget, og skriv noget ud fra den stemning. Eller skriv en bluestekst om noget, der gør dig glad - så kan den jo muntre dig op, hvis du bliver ked af det en dag!

At komme i den rette stemning er i virkeligheden nok den største udfordring, for sprogligt set er bluestekster nemlig skrevet i meget enkelt sprog og uden ret mange ord. Og tilmed gentager man næsten altid nogle af linjerne. Se fx. første vers af Robert Johnsons berømte blues, *Crossroad*:

**I went down to the crossroad, fell down on my knees
I went down to the crossroad, fell down on my knees
Asked the Lord above „Have mercy now, save poor Bob,
if you please“**

Den 1. linje gentages altså, og den 2. linje bringer historien videre. Det er et velkendt mønster i bluestekster og ses fx også i Bessie Smiths klassiker *Backwater Blues* (om en stor oversvømmelse i Syden):

**When it rained five days and the skies turned dark as night
When it rained five days and the skies turned dark as night
There was trouble taking place in the Lowlands at night**

Mange tidlige bluessangere improviserede deres tekster mens de sang - og det kan måske være grunden til, at så mange tekster gentager 1. linje: For at give sangeren tid til at udtænke en passende 2. linje!

TEKSTVARIATION

Et andet mønster i blues- eller gospeltekster er en tilbagevendende svarlinje, som fx i dette uddrag fra gospelsangen *Wade in the Water*:

**Ah said ah see them children all dressed in red
God's gonna trouble the water
said it looks like the children that Moses led
God's gonna trouble the water**

**Wade in the water (3x)
God's gonna trouble the water**

**Jordan river is chilly and cold
God's gonna trouble the water
said it chilled my body but not my soul
God's gonna trouble the water**

Som det ses, er bluestekster nogle af det mest kortfattede sangtekster, der findes - og derfor et fint sted at starte for en nyudklækket tekstforfatter.

**Gå derfor straks videre til næste side:
'WRITE YOUR OWN BLUES LYRICS IN 4 EASY STEPS'**

WRITE YOUR OWN BLUES LYRICS

- in 4 easy steps!

1 BRAINSTORM

First you have to decide, which situation you want to write your blues about. Has your heart been broken by a girl-/boyfriend; did someone steal your bicycle; were you picked last for the team in gym class; or did someone maybe cut in front of you in the supermarket queue? Once you've picked your subject, start writing down words and bits of sentences describing the situation: Where did it take place? What happened? Who was there? What sequence of actions or events lead to the situation? How did it make you feel? Start looking for rhymes, and pairing words, finding more words to describe the same thing etc.

2 FORMAT

Next decision is: What text format should I choose? Well, luckily that's already been decided for you: You start by using the well-tested AAB-format (e.g. the Robert Johnson and Bessie Smith examples from before) - which means writing two lines for each verse:

A 1st line that is repeated, and a 2nd line commenting on the 1st line, while bringing the story forward. Blues lyrics often have a clear sequence of actions, so try writing it like you're telling a friend about something that happened to you: „We had a fight - she called me names - then she left - now I'm left here alone - feeling sad - will she ever come back?“. A storyline like that would result in 6 verses, one for each step of the storyline.

3 WRITE IT!

If you've followed the recipe in step 1 and 2, the rest should be fairly easy! Simply turn your 5 or 6 step storyline into 5 or 6 verses! Make sure the two lines in each verse rhyme, and that the lyrics follows a more or less logical sequence („woke up this morning - had my breakfast - went to school - there I met her/him...“ etc.)

4 SING IT!

Congratulations! You've finished your first blues song! Now there's only one thing left to do to test it and make sure that it really is a blues song: You have to sing it! Oh, yes, you do have to sing it - that's the only way you'll know, if it works like a real blues!

Play *Blues backing track 1* out loud and see if you can get your verses to fit in with the groove! Don't worry, if you don't hit the notes perfectly - this is after all the blues, so there's room for a bit of pain! (OK, If you really don't want to sing - then recite it, instead!)

TEST YOUR LYRICS:

PLAY 'BACKING TRACK 1'

[kortlink.dk/kx8m]

BLUES PATTERN 1 - simple form

1. LISTEN

First, listen to Mike and Jens Kristian play the classic blues song „Crossroads“, written by Robert Johnson in the 1930'es. It is made in the **simple blues form**, where each verse has two lines (AB). The first line (A) is repeated, before B 'answers' the first line. The two lines rhyme.

**LISTEN TO MIKE & JENS K
PLAY „CROSSROADS“:**

Klik HER

[kortlink.dk/kx8n]

CROSSROADS

I went down to the crossroads, fell down on my knees.
I went down to the crossroads, fell down on my knees.
Asked the Lord for mercy, said: „Help me, if you please.“

Yeah, standing at the crossroads, tried to flag a ride.
Yeah, standing at the crossroads, tried to flag a ride.
Nobody seemed to know me, everybody passed me by.

Mmm, the sun goin' down, boy, dark gon' catch me here
Mmm, the sun goin' down, boy, dark gon' catch me here
I haven't got no sweet woman to love and feel my care

You can run, you can run, tell my friend, Willie Brown.
You can run, you can run, tell my friend Willie Brown.
That I'm standing at the crossroads, believe I'm sinking down.

2. WRITE YOUR OWN BLUES SONG

Use this simple blues pattern as the basis for writing your own short blues (3-5 verses). Follow the recipe in „Write a blues lyric in 4 easy steps“ on p. 12.

3. SING OR RECITE YOUR BLUES LYRICS TO THIS BACKING TRACK

When you have finished your lyric, you can try it out by singing or reciting it to this instrumental backing track, played by Mike and Jens Kristian:

SING/RECITE YOUR BLUES

Backing track 1

[kortlink.dk/kx8m]

BLUES PATTERN 2 - extended form

Here is an example of a slightly more complicated and **extended blues form**. In „Half as much“ each verse has six lines and song title is used as a hookline several times during the verses.

1. LISTEN

First listen to the song, played by Mike Andersen and Jens Kristian Dam. The lyrics to the song is below. The hookline (*Half as much*) is underlined, and the rhyme pattern is ABCBDD.:

HALF AS MUCH

- A1** Well, if you love me
half as much as I love you
 you wouldn't worry me
half as much as as you do
 you're only nice to me when there's noone else around
 you only build me up to turn me down
- A2** and if you miss me
half as much as I miss you
 You couldn't stay away
half as much as you do
 I know that I would never be this blue
 If you'd only only loved me half as much as I love you

LISTEN TO MIKE & JENS K
 PLAY „HALF AS MUCH“:

Klik HER

[kortlink.dk/kx8f]

2. WRITE YOUR OWN BLUES SONG

Now, try to write your own blues lyric, based on the pattern in „Half as much“ (2-3 verses). Choose a strong sentence (title) that can be used during all the verses. Follow the recipe in „Write a blues lyric in 4 easy steps“ on p. 12.

3. SING OR RECITE YOUR BLUES LYRICS TO THIS BACKING TRACK

When you have finished your lyric, you can try it out by singing or reciting it to this instrumental backing track, played by Mike and Jens Kristian:

SING/RECITE YOUR BLUES

Backing track 2

[kortlink.dk/kx8p]